

TOIMENPIDEALOITE 12/2012 vp

Välttämättömien terveyspalvelujen turvaaminen paperittomille henkilöille

Eduskunnalle

Euroopassa ja yhä enenevässä määrin myös Suomessa asuu, työskentelee ja viettää perhe-elämää henkilöitä, joilla ei ole julkiseen terveydenhoitoon oikeuttavaa kotikuntastatusta. Usein kyse on ihmisistä, jotka ovat työn, rakkauden tai turvallisuutensa vuoksi jääneet maahan siitä huolimatta, ettei heille ole myönnetty oleskelulupaa. Mukana on myös EU-kansalaisia, jotka kotimaansa valikoivan terveysvakuutuksen vuoksi eivät ole oikeutettuja palveluihin Suomessa sekä suomalaisia paluumuuttajia tai muista maista tulevia henkilöitä, jotka vielä odottavat kotikunta-oikeutta.

Suurin osa kotikuntastatuksen puuttumisen myötä terveyspalvelujen ulkopuolelle jäävistä ihmisistä on työikäisiä aikuisia, joiden hoidolliset tarpeet ovat vähäisiä. Joukossa on kuitenkin myös lapsia ja raskaana olevia naisia. On kestävämpää, että osa Suomessa asuvista alaikäisistä jää ilman oikeutta asianmukaiseen terveydenhoitoon.

Nykyisellään Suomi turvaa kiireellisen hoidon jokaiselle kansalaisuudesta ja asuinpaikasta riippumatta. Mikäli hoitoon hakeutuneella henkilöllä ei kuitenkaan ole kotikuntaa, hänelle lähete-

tään jälkikäteen lasku. Käytäntö tuottaa terveydenhuoltojärjestelmälle moninkertaista paperityötä ja toisaalta ehkäisee tehokkaasti köyhiä ihmisiä hakeutumasta hoitoon edes akuuttitilanteissa.

Inhimillisesti ja kansanterveydellisesti kestävä terveyspolitiikka edellyttäisi, että kaikille taattaisiin kiireelliset hoidot subventoituun hintaan. Lisäksi kotikuntaoikeudesta riippumatta olisi hoidettava kaikki lasten sairaudet ja hammashoito sekä raskaudenseuranta ja synnytykset. Välttämättömiin terveyspalvelujen ryhmään tulisi lukea myös sellaiset vakavat krooniset sairaudet, joiden hoitamattomuus voi johtaa vakavaan vammautumiseen tai kuolemaan, sekä kansanterveydellisestikin ongelmallisten infektioiden hoito.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta myös paperittomasti tai ilman kunnalliseen terveydenhoitoon oikeuttavia papereita Suomessa oleskelevat henkilöt saisivat välttämättömät terveyspalvelut.

Helsingissä 9 päivänä maaliskuuta 2012

Anna Kontula /vas